

Asia: VN/25955/2022

Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä asetuksesta

Hyvinvointialueiden aloittaminen muuttaa voimakkaasti kuntien palvelujen painospisteitä ja erityisesti jatkossa kuntien pääasiallisena tehtävänä hyvinvoinnin tukeminen ja pahoinvoinnin ennaltaehkäisy ei korreloi valtionosuuden kanssa.

2. Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perushinnat vuodelle 2023 (1 §)

Valtionosuuden määräytyminen painottuu kouluikäisiin, eikä hyte-kerroin kannusta kuntia tekemään toimenpiteitä ennaltaehkäisevästi. Esimerkiksi Valkeakoski on jo toteuttanut ja on lisäksi sitoutunut toteuttamaan isoja päiväkotia ja kouluhankkeita. Mikäli valtionosuus kohdistuu lakiesityksen kriteerien mukaisesti eikä kunnassa olekaan sitä määrää koulu-/päiväkotikäisiä, ei rahoitusta tulla jatkossa saamaan, mikä heikentää olemassa olevan, hyvän rakennuskannan käyttöä. Koulurakennuksia voisi käyttää muuhunkin tarkoitukseen, kuten vapaaseen sivistystyöhön, mutta valtionosuusjärjestelmä ei tähän kannusta.

3. Syrjäisyyksiluvun määräytymisperusteet (2 §)

-

4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteet (3 § ja liite)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen indikaattorit eivät ole yksiselitteisiä ja faktuaalisia. Taustalla olevat asiat tulisi olla vaikuttavampia ja merkittävimpiä ja perustua faktatietoon, eikä kyselyihin. Kuinka paljon kuntalaisista osallistuu vapaaseen sivistystyöhön ja urheiluseuratoimintaan jne. , jolloin voitaisiin käsitellä selkeästi mitattavia reaalitykkuja. Esimerkiksi liikuntapaikkojen lukumäärä per asukasluku olisi hyvä mittari, sillä liikuntapaikoista syntyy kustannuksia ja niihin tulisi valtionosuutta saada. Esitetyllä tasollaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuus on kuitenkin suhteessa muuhun peruspalvelujen valtionosuuden kokonaisuuteen liian vähämerkityksellinen.

5. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksi (4 § ja 8 §:n 3 momentti)

Peruspalvelujen valtionosuuden sitominen hintaindeksiin on hyvä asia.

6. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavat verotulot (5 § ja siirtymäsäännös 8 § 4 mom.)

-

7. Kotikuntakorvausta koskevien tietojen toimittaminen (6 §)

-

8. Siirtolaskelmissa huomioon otettavat verotulot (7 § 2 mom.)

-

9. Takautuvien palkkaharmonisaatiokustannusten huomioon ottaminen siirtolaskelmissa (7 § 1 mom.)

-

Tomperi Mari
Valkeakosken kaupunki - Talous- ja konserniohjaus